

MD-2012, Chișinău, str. V. Pârcălab nr. 46
Tel.: (+373 22) 27-75-51, fax: (+373 22) 27-74-71
e-mail: office@cca.md, <http://www.audiovizual.md>

MD-2012, Chisinau, V. Parcalab str., № 46
Tel: (+373 22) 27-75-51, fax: (+373 22) 27-74-71
e-mail: office@cca.md, <http://www.audiovizual.md>

PROCESUL-VERBAL nr. 21
al ședinței publice a Consiliului Audiovizualului
din 16 iunie 2021, ora 14:00

**Mun. Chișinău,
Consiliul Audiovizualului,
bir. 203, Sala de ședințe**

TOTAL MEMBRI AI ȘEDINȚEI :	9
TOTAL DECIZII APROBATE :	4
ANEXE:	Deciziile CA nr. 21/142, 21/143, 21/144, 21/145
PREȘEDINTE:	Ala URSU-ANTOCI
MEMBRI PREZENȚI:	Tatiana BURAGA, Artur COZMA, Corneliu MIHALACHE, Larisa MANOLE, Ion ROBU, Iulian ROȘCA, Dragoș VICOL, Lidia VIZIRU.
MEMBRI ABSENȚI:	-
DGLAM:	Lilia GUȚU Tatiana EFTODI
DJR:	Maria ONEA
INVITAȚI:	-

ORDINEA DE ZI:

NR. CRT.	DENUMIREA CHESTIUNII	RESPONSABIL DE PREGĂTIRE	RAPORTOR
1.	Cu privire la examinarea contestației Partidului Politic „Partidul Acțiunii Comune – Congresul Civic”	DGLAM	V. CECAN
2.	Cu privire la prelungirea termenului de efectuare a controlului privind circumstanțele de fapt, ca urmare a petițiilor Asociației Patronale a Radiodifuzorilor din Moldova	DGLAM	V. CECAN
3.	Cu privire la examinarea demersului parvenit din partea Blocului electoral „Renato Usatîi”	DJR	M. ONEA

A. URSU-ANTOCI:	– Bună ziua și bine V-am găsit, colegi. Cvorumul necesar pentru desfășurarea ședinței este asigurat. Ședința este deliberativă. Propuneri la Ordinea de zi are cineva? Dacă nu are nimeni, eu am o propunere la Ordinea de zi, colegi: Cu privire la timpul de emisie gratuit acordat concurenților electorali în scopul expunerii programelor electorale și informării alegătorilor de către furnizorii naționali de servicii media. Colegi, cine este pentru a introduce chestiunea suplimentară în Ordinea de zi?
AU VOTAT:	<u>PRO – (7) UNANIM</u> – A. URSU-ANTOCI, T. BURAGA, C. MIHALACHE, L. MANOLE, I. ROBU, D. VICOL și L. VIZIRU. <u>Mențiune:</u> A. COZMA și Iu. ROȘCA au lipsit în momentul votului.
A. URSU-ANTOCI:	– Unanim. Cine este pentru aprobarea Ordinii de zi?
AU VOTAT:	<u>PRO – (7) UNANIM</u> – A. URSU-ANTOCI, T. BURAGA, C. MIHALACHE, L. MANOLE, I. ROBU, D. VICOL și L. VIZIRU. <u>Mențiune:</u> A. COZMA și Iu. ROȘCA au lipsit în momentul votului.
A. URSU-ANTOCI:	– Unanim. Ordinea de zi este aprobată.

ORDINEA DE ZI APROBATĂ:

NR. CRT.	DENUMIREA CHESTIUNII	RESPONSABIL DE PREGĂTIRE	RAPORTOR
1.	Cu privire la timpul de emisie gratuit acordat concurenților electorali în scopul expunerii programelor electorale și informării alegătorilor de către furnizorii naționali de servicii media audiovizuale	DJR	M. ONEA
2.	Cu privire la examinarea contestației Partidului Politic „Partidul Acțiunii Comune – Congresul Civic”	DGLAM	V. CECAN
3.	Cu privire la prelungirea termenului de efectuare a controlului privind circumstanțele de fapt, ca urmare a petițiilor Asociației Patronale a Radiodifuzorilor din Moldova	DGLAM	V. CECAN
4.	Cu privire la examinarea demersului parvenit din partea Blocului electoral „Renato Usatîi”	DJR	M. ONEA

ORDINEA DE ZI:	CHESTIUNEA nr. 1 (Chestiune suplimentară) Cu privire la timpul de emisie gratuit acordat concurenților electorali în scopul expunerii programelor electorale și informării alegătorilor de către furnizorii naționali de servicii media audiovizuale
M. ONEA: A. URSU-ANTOCI: L. VIZIRU:	– Urmare a mai multor solicitări din partea furnizorilor de servicii media privind clarificarea unor aspecte ce țin de aplicarea unor reglementări cu privire la timpii de antenă acordați gratuit în scopul expunerii programelor electorale și informării alegătorilor reglementați prin art. 70 alin. (4) din Codul electoral, Consiliul Audiovizualului relatează următoarele cu referire la aplicarea acestei norme: Programul electoral desemnează un set de obiective pe care candidatul își propune să le îndeplinească după obținerea unui eventual mandat. Acestea sunt de regulă aduse la cunoștință publicului, inclusiv prin mijloacele mass-media. Norma prevăzută la art. 70 alin. (4) este una cu caracter universal, care oferă expres dreptul de a aduce la cunoștință publicului de către subiecții electorali a programelor lor electorale și de a informa alegătorii cu privire la conținutul acestora prin intermediul furnizorilor de servicii media naționali. Astfel, legiuitorul a impus o obligație furnizorilor naționali să acorde concurenților electorali timp de emisie gratuit în scopul expunerii programelor electorale și informării alegătorilor. În acest context, pentru a ordona oferirea timpului de emisie gratuit, furnizorii naționali de servicii media vor acorda cele 5 minute la televiziune și 10 minute la radio concurenților electorali o singură dată, în mod integral, în perioada 12 iunie – 09 iulie 2021, tuturor concurenților electorali, în condiții egale și nediscriminatorii potrivit art. 69 alin. (2) din Codul electoral. Totodată norma prevede că: <i>„Timpii de antenă respectivi sunt oferiți în alt spațiu de emisie decât cel rezervat publicității electorale și dezbaterilor electorale”</i>. Astfel, nu este admisă posibilitatea utilizării acestor timpii de antenă de către concurenții electorali în alte scopuri de promovare electorală, decât pentru expunerea programului electoral. – Vă mulțumesc, domnișoara Onea. Are cineva întrebări către raportor? Nu are nimeni. Cine vrea să se expună vizavi de acest subiect? Necesitatea acestei decizii a venit după multiplele sunete care au parvenit în adresa CA de către furnizorii de servicii media, fiindcă unii actori politici, cu mare părere de rău, nu înțeleg ce înseamnă aceste 5 minute. Vă rog, dna Viziru. – Vreau doar să fac o mică concretizare. Concurenții electorali trebuie mai întâi de toate să citească declarațiile furnizorilor de servicii media, fiindcă toți furnizorii de servicii media naționali, în declarațiile cu privire la reflectarea campaniei electorale, au prevăzut o perioadă când vor fi acordați acești timpii de antenă, ca ulterior ei să nu aibă obiecții față de furnizorul național, fiindcă este spațiu de emisie a furnizorului privat, unde el conștient decide și a prevăzut această perioadă în declarațiile lor. Majoritatea dintre furnizori, conform declarațiilor, au

	prevăzut cumva, în partea a doua a campaniei electorale. Concurenții ar fi trebuit să fie atenți la această perioadă.
A. URSU-ANTOCI:	– Mulțumesc dna Viziru. Perioada indicată în proiectul de decizie cu privire la timpul de emisie gratuit acordat concurenților electorali în scopul expunerii programelor electorale și informării alegătorilor de către furnizorii naționali de servicii media audiovizuale - 12 iunie - 09 iulie 2021 - este una generală. Însă concurenții electorali, la solicitarea timpului de emisie gratuit de 5 minute în serviciul de televiziune și 10 minute în serviciile de radiodifuziune sonoră, urmează să țină cont de perioada indicată de furnizorii naționali de servicii media în declarațiile sale privind politica editorială de reflectare a campaniei electorale la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021. Aceste declarații pot fi consultate pe pagina noastră electronică, la rubrica „Electorală 2021”. Deci, este foarte ușor. Vă rog, dle Vicol.
D. VICOL:	– Voiam, de asemenea, să precizez niște lucruri, tocmai ca posturile de radio și televiziune să nu creeze confuzii și să aibă un comportament ireproșabil, cel puțin așa dorim noi, pe durata campaniei electorale. Este vorba, în primul rând, că acest spațiu oferit pentru emisie gratuită trebuie să aibă drept obiectiv prezentarea platformei. Nicidecum nu trebuie amalgamat sau oferit pentru alte scopuri, cum ar fi dezbateri electorale sau cu alt conținut propagandistic. În al doilea rând, este foarte important în această decizie a noastră, s-a menționat expres faptul că spațiul respectiv este oferit o singură dată, nu poate fi segmentat. Țin minte din experiența noastră din campaniile precedente, se încerca cel puțin această manevră de a segmenta acest termen, de a fi împărțit. Mai mult decât atât, un lucru foarte, foarte important este ca acest spațiu, totuși, să nu fie utilizat până pe data de 09 iulie, cu titlu de recomandare, ținând cont de faptul că această platformă, totuși, pune bazele campaniei electorale. Din această cauză, în conformitate cu cele menționate de Dvs., dna președinte, cu consultarea rubricii „Electorală 2021”, concurenții electorali ar trebui să țină cont de faptul că această platformă să fie afișată sau să fie prezentată în prima perioadă a campaniei electorale, astfel încât timpul gratuit să fie destinat ulterior pentru diseminarea informației, ca votanții să poată să-și dea seama pentru cine să-și exprime votul. Aceste detalii am vrut să le precizez.
A. URSU-ANTOCI:	– Vă mulțumesc, dle Dragoș. Colegi, trecem la partea decizională?
Membrii CA:	– Da.
A. URSU-ANTOCI:	– Furnizorii naționali de servicii media audiovizuale: IPNA Compania „Teleradio-Moldova”, fondatoarea posturilor de televiziune „Moldova-1”, „Moldova 2” și a posturilor de radio „Radio Moldova” și „Radio Moldova Tineret”; „Telesistem TV” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Primul în Moldova”; ICS „Reforma Art” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Jurnal TV”; PP „Exclusiv Media” SRL, fondatoarea postului de televiziune „NTV Moldova”; „General Media Group Corp” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Prime” și „Publika TV”; ÎCS „PRODIGITAL” SRL, fondatoarea postului de

	televiziune „PRO TV Chișinău”; „MEDIA RESURSE” SRL, fondatoarea postului de televiziune „TV 6”; AO „Media Alternativă”, fondatoarea postului de televiziune „TV 8”; „Societatea Română de Televiziune”, fondatoarea postului de televiziune „TVR Moldova”, vor acorda o singură dată, în mod integral, în perioada 12 iunie – 09 iulie 2021, concurenților electorali câte 5 minute de emisie la televiziune și 10 minute la radio în scopul expunerii programelor electorale și informării alegătorilor, în condiții egale și nediscriminatorii. Cine este pentru?
AU VOTAT:	<u>PRO – (9) UNANIM</u> – A. URSU-ANTOCI, T. BURAGA, A. COZMA, C. MIHALACHE, L. MANOLE, I. ROBU, Iu. ROȘCA, D. VICOL și L. VIZIRU.
A. URSU-ANTOCI:	– Unanim.
1. Furnizorii naționali de servicii media audiovizuale: IPNA Compania „Teleradio-Moldova”, fondatoarea posturilor de televiziune „Moldova-1”, „Moldova 2” și a posturilor de radio „Radio Moldova” și „Radio Moldova Tineret”; „Telesistem TV” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Primul în Moldova”; ICS „Reforma Art” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Jurnal TV”; PP „Exclusiv Media” SRL, fondatoarea postului de televiziune „NTV Moldova”; General Media Group Corp” SRL, fondatoarea posturilor de televiziune „Prime” și „Publika TV”; ÎCS „PRODIGITAL” SRL, fondatoarea postului de televiziune „PRO TV Chișinău”; „MEDIA RESURSE” SRL, fondatoarea postului de televiziune „TV 6”; AO „Media Alternativă”, fondatoarea postului de televiziune „TV 8”; „Societatea Română de Televiziune”, fondatoarea postului de televiziune „TVR Moldova”, vor acorda gratuit, o singură dată, în mod integral, în perioada 12 iunie – 09 iulie 2021, concurenților electorali câte 5 minute de emisie la televiziune și 10 minute la radio în scopul expunerii programelor electorale și informării alegătorilor, în condiții egale și nediscriminatorii (PRO (9) UNANIM – A. URSU-ANTOCI, T. BURAGA, A. COZMA, L. MANOLE, C. MIHALACHE, I. ROBU, Iu. ROȘCA, D. VICOL și L. VIZIRU). 2. Prezenta decizie va fi remisă furnizorilor naționali de servicii media audiovizuale. 3. Prezenta decizie poate fi contestată în ordinea contenciosului administrativ, în termen de 30 de zile de la data comunicării acesteia. 4. Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării și va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web a Consiliului Audiovizualului.	
ANEXĂ:	DECIZIA nr. 21/142 din 16 iunie 2021

ORDINEA DE ZI:	CHESTIUNEA nr. 2 Cu privire la examinarea contestației Partidului Politic „Partidul Acțiunii Comune – Congresul Civic”
V. CECAN:	– La data de 11 iunie 2021, în adresa Consiliului Audiovizualului a parvenit o contestație f/nr. din aceeași dată din partea Partidului Politic „Partidul Acțiunii Comune – Congresul Civic” (<i>semnată de Alina Palii, reprezentantul petiționarului cu drept de vot consultativ în Comisia Electorală Centrală</i>), în care se menționează că la data de 07.06.2021, de către concurentul electoral Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune – Congresul Civic”, în persoana lui Mark Tcaciuc, a desfășurat un briefing de presă cu titlul „Despre pericolul invalidării alegerilor

parlamentare anticipate”, eveniment reflectat de către toți radiodifuzorii, în afară de postul public de televiziune „Moldova-1”.

Astfel, contestatarul invocă că acest fapt „contravine declarației IP Compania „Teleradio Moldova”, privind politica editorială pentru alegerile anticipate din 11.07.2021, care prevede că evenimentele electorale ale concurenților în cadrul alegerilor parlamentare anticipate vor fi reflectate în programele „Mesager” și „Mesager Stop Cadru”.

În acest sens, Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune – Congresul Civic” solicită Consiliului Audiovizualului:

- *Constatarea încălcărilor reflectării campaniei electorale;*
- *Constatarea lezării drepturilor concurentului electoral, Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune – Congresul Civic”;*
- *Obligarea postului public de televiziune „Moldova-1” de a acorda timp de emisie pentru exercitarea dreptului la replică.*

Prin scrisoarea din 15 iunie 2021, Instituția Publică Compania „Teleradio-Moldova” a comunicat CA următoarele: „În campania electorală pentru alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021, TRM respectă principiile de echitate, responsabilitate, echilibru și imparțialitate, în conformitate cu prevederile actelor normative în domeniul electoral, inclusiv ale Declarației IP Compania „Teleradio-Moldova”.

Conform art. 69 alin. (7) din Codul electoral al Republicii Moldova: „Mijloacele de informare în masă au dreptul să reflecte alegerile și să informeze publicul cu privire la toate aspectele electorale liber de orice ingerință sau amestec din partea autorităților publice, concurenților/candidaților electorali sau a altor entități”.

TRM își manifestă din plin disponibilitatea de a reflecta activitățile electorale ale tuturor concurenților, mediatizând acțiunile publice desfășurate de aceștia, dacă este informat despre evenimentele respective. „Reținem că nici la sediul instituției și nici la adresa electronică sau alt mijloc de informare nu a fost recepționată o notă informativă sau o invitație la briefingul de presă din data de 07 iunie 2021, organizat de către Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune - Congresul Civic”.

Totodată, IP Compania „Teleradio-Moldova” specifică că este nedumerită și de solicitarea petiționarului de exercitarea dreptului la replică, dat fiind faptul că în conformitate cu art. 69 din Codul electoral, dreptul la replică se oferă doar în momentul difuzării unei informații.

În conformitate cu prevederile art. 75 alin. 4 lit. a) și lit. g), și art. 83 alin. (3) lit. c) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova, Consiliul Audiovizualului a examinat contestația respectivă și a atestat următoarele.

La cele invocate de către Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune – Congresul Civic”, de specificat că echilibrul între partidele sau candidații concurenți nu poate fi reflectat într-un singur buletin de știri. O concluzie obiectivă în acest sens poate rezulta din analiza mai multor indicatori cantitativi și calitativi pe parcursul unei perioade mai extinse, care ar permite constatarea tendințelor manifestate de către un furnizor de servicii media la reflectarea concurenților electorali. Dat fiind faptul că durata campaniei electorale la alegerile parlamentare

anticipate din 11 iulie 2021 presupune o perioadă de cel puțin 30 de zile, stabilirea reflectării echilibrate/dezechilibrate a concurențelor electorale din perspectiva doar a unui buletin de știri nu este justificată.

Totodată, conform prevederilor art. 8 alin. (1) din Codul serviciilor media audiovizuale: *„Furnizorii de servicii media au dreptul să decidă independent și liber asupra conținutului serviciilor media audiovizuale, în conformitate cu legislația privind serviciile media audiovizuale și condițiile licenței de emisie”*. În acest sens, oportun de specificat că același articol 8 din Codul serviciilor media audiovizuale, la alin. (2), prevede că: *„Cenzura de orice tip asupra serviciilor media audiovizuale este interzisă”*, iar alin. (3) stipulează că: *„Este interzisă imixtiunea de orice tip în conținutul, forma sau în modalitățile de creare și prezentare a programelor audiovizuale și a altor elemente ale serviciilor media audiovizuale din partea oricăror persoane sau autorități publice”*.

Referitor la solicitarea petiționarului „Obligarea postului public de televiziune „Moldova-1” de a acorda timp de emisie pentru exercitarea dreptului la replică”, de specificat că Codul serviciilor media audiovizuale, art. 14 alin. (1) stipulează că: *„Persoana fizică sau juridică care se consideră lezată în drepturile sale în urma difuzării unor programe audiovizuale sau în urma prezentării altor elemente ale serviciilor media audiovizuale are dreptul la replică în conformitate cu Legea cu privire la libertatea de exprimare”*.

În același context, art. 69 alin. (6) din Codul electoral prevede că: *„Concurenții electorali și/sau candidații care se consideră lezați în drepturi beneficiază de dreptul la replică. Cererea scrisă privind acordarea dreptului la replică se depune la mijlocul de informare în masă în termen de 2 zile calendaristice de la difuzarea/publicarea informației”*.

Respectiv, solicitarea de *„a obliga postul public de televiziune „Moldova-1” de a acorda timp de emisie pentru exercitarea dreptului la replică”* este irelevantă, dat fiind faptul că dreptul la replică poate fi oferit în urma difuzării unor programe audiovizuale, iar în cazul dat, petiționarul nu a fost vizat în cadrul programului de știri la care se face referință în contestație.

A. URSU-ANTOCI:

– Vă mulțumesc, dna Cecan. Întrebări către raportor are cineva? Vreți să Vă expuneți, dna Manole? Vă rog.

L. MANOLE:

– În linii generale, sunt de acord cu cele menționate în proiectul de decizie. Autorul contestației „Congresul Civic” nu are niciun motiv de a cere timp de emisie pentru acordarea dreptului la replică, pentru că nu are la ce replica. Pe de altă parte, consider că fiind cel puțin nereserios motivul invocat de „Teleradio Moldova”, precum că nu a parvenit nicio invitație de a reflecta evenimentul în cauză. Toată lumea a știut, „Moldova-1” nu a știut! Redacția „Mesager” nu era la curent! Să fim serioși! Chiar dacă nu a parvenit invitația oficială, sunt convinsă că redacția a știut despre eveniment. Există numeroase surse de informare, inclusiv agenda zilei pe „Privesc.eu”, „Moldpres”, „Info-prim Neo”, „Realitatea”, etc. La urma urmei, chiar reporterii de la diferite instituții media contactează între ei și sunt convinsă că se știa despre eveniment.

	Din acest motiv, aş sugera editorilor coordonatori de la „Mesager” să fie mai atenți și să nu utilizeze metode selective în reflectarea evenimentelor electorale. Și un mic „apropo” pentru autorii contestației: să includă în lista contactelor de presă și emailul stiritv@trm.md, pentru orice eventualitate.
A. URSU-ANTOCI:	– Vă mulțumesc, dna Manole. Mai vrea cineva să se expună la acest subiect? Vă rog, dle Mihalache.
C. MIHALACHE:	– Sincer vorbind, nu înțeleg care este subiectul contestației, dar sub acest aspect, aş vrea doar să menționez un lucru: în opinia mea, este inadmisibil ignorarea de către radiodifuzorul public, al unor concurenți electorali. Bineînțeles că în baza unui singur episod nu putem spune că este vorba de o rea-intenție și de un fenomen. Dar dacă acest lucru se va repeta, atunci aceasta deja este fenomen. Iar ignorarea unor concurenți electorali, repet, este inadmisibil anume de către furnizorul public.
A. URSU-ANTOCI:	– Vă mulțumesc, dle Mihalache. Mai vrea cineva să se expună la acest subiect?
Iu. ROȘCA:	– Probabil, așa cum a fost formulată în adresare pretenția, într-un fel sau altul, parcă taie urechea și duce la ideea că, totuși, cineva face presiuni pentru o ingerință în independența editorială a furnizorului de servicii media. Însă dacă analizăm problema, este într-adevăr așa cum au spus colegii mei precedenți, că furnizorul de servicii media, în perioada campaniei electorale, trebuie să reflecte campania în mod echilibrat și să aibă în vedere toți candidații, concurenții electorali.
A. URSU-ANTOCI:	– Vă mulțumesc, dle Roșca. Colegi, trecem la partea decizională. A respinge contestația f/nr. din 11 iunie 2021, parvenită din partea Partidului Politic „Partidul Acțiunii Comune – Congresul Civic” (semnată de Alina Palii, reprezentantul PACC cu drept de vot consultativ în Comisia Electorală Centrală), ca neîntemeiată. Cine este pentru?
AU VOTAT:	<u>PRO – (9) UNANIM</u> – A. URSU-ANTOCI, T. BURAGA, A. COZMA, C. MIHALACHE, L. MANOLE, I. ROBU, Iu. ROȘCA, D. VICOL și L. VIZIRU.
A. URSU-ANTOCI:	– Unanim.
CONSILIUL AUDIOVIZUALULUI DECIDE: 1. A respinge contestația f/nr. din 11 iunie 2021, parvenită din partea Partidului Politic „Partidul Acțiunii Comune – Congresul Civic” (semnată de Alina Palii, reprezentantul cu drept de vot consultativ în Comisia Electorală Centrală), ca neîntemeiată (PRO (9) UNANIM – A. URSU-ANTOCI, T. BURAGA, A. COZMA, L. MANOLE, C. MIHALACHE, I. ROBU, Iu. ROȘCA, D. VICOL și L. VIZIRU). 2. În conformitate cu art. 72 alin. (3) din Codul Electoral, prezenta decizie poate fi contestată fără respectarea procedurii prelabile la Curtea de Apel Chișinău (MD-2043, mun. Chișinău, str. Teilor nr.4), în termen de 3 de zile calendaristice de la data adoptării prezentei	

decizii.	
3. Controlul asupra executării prezentei decizii îl exercită Direcția monitorizare TV. 4. Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării și va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web a Consiliului Audiovizualului.	
ANEXĂ:	DECIZIA nr. 21/143 din 16 iunie 2021

ORDINEA DE ZI:	CHESTIUNEA nr. 3 Cu privire la prelungirea termenului de efectuare a controlului privind circumstanțele de fapt, ca urmare a petițiilor Asociației Patronale a Radiodifuzorilor din Moldova
V. CECAN:	– La data de 01 iunie 2021, în adresa Consiliului Audiovizualului au parvenit 5 petiții f/nr. din aceeași dată, din partea Asociației Patronale a Radiodifuzorilor din Moldova, prin care invocă încălcări de la prevederile art. 4 din Codul serviciilor media audiovizuale de către posturile de televiziune „ITV”, „RTR Moldova”, „BRAVO TV”. Astfel, petiționarul specifică că urmare a monitorizării posturilor de televiziune nominalizate, s-a atestat că în perioada 03-09 mai 2021, 10-16 mai 2021 și 17-23 mai 2021, acestea au realizat emisiuni locale cu durata medie zilnică mai mică de 4 ore sau 28 ore pe săptămână, ponderea programelor audiovizuale locale în limba română transmise de furnizorii de servicii nominalizați constituind mai puțin de 80%, iar cea a programelor audiovizuale locale difuzate în orele de maximă audiență constituind mai puțin de 75%. Aceleași încălcări de la prevederile art. 4 din Codul serviciilor media audiovizuale Asociația Patronală a Radiodifuzorilor din Moldova le invocă și în cazul posturilor de televiziune „PEH TV” și „CTC”, specificând că în perioada 10-16 mai 2021, „PEH TV” a realizat emisiuni locale cu durata „aproximativ 04 ore 07min. – programele de „ȘTIRI și „HOBOCTI”, iar postul de televiziune „CTC” în perioada respectivă „nu a realizat careva emisiuni locale”. Tot în cadrul petițiilor, Asociația Patronală a Radiodifuzorilor din Republica Moldova mai specifică și faptul că în perioadele sus-menționate, posturile de televiziune „ITV”, „RTR Moldova”, „BRAVO TV”, „PEH TV” și „CTC” au difuzat filme fără dublare/sonorizare sau subtitrare în limba română, astfel fiind comise încălcări și de la prevederile art. 19 alin. (4) din Codul serviciilor media audiovizuale. În acest context, Asociația Patronală a Radiodifuzorilor din Republica Moldova solicită Consiliului Audiovizualului înregistrarea petițiilor, dispunerea efectuării controlului privind circumstanțele de fapt semnalate și aplicarea sancțiunilor în temeiul prevederilor art. 83-84 din Codul serviciilor media audiovizuale și art. 9, art. 69 alin. (2) art. 73 din Codul administrativ. La cele invocate de petiționar, de specificat că urmare a petițiilor Asociației Patronale a Radiodifuzorilor din Moldova, prin care a fost invocat același obiect, cu referire la aceiași furnizori de servicii media ca și în cazul petițiilor sus-menționate, prin Decizia nr. 17/104 din 12 mai 2021, Consiliul Audiovizualului a sancționat cu: - amendă în mărime 15 000 de lei „MEDIA PRO GROUP” SRL, fondatoarea postului de televiziune „ITV”, pentru încălcarea repetată a

prevederilor art. 19 alin. (4) din Codul serviciilor media audiovizuale;
 - amendă în mărime de 20 000 de lei „BRAVO TV” SRL, fondatoarea postului de televiziune „BRAVO TV”, pentru încălcarea repetată a prevederilor art. 19 alin. (4) din Codul serviciilor media audiovizuale.

Totodată, prin Decizia nr. 18/111 din 19 mai 2021, Consiliul Audiovizualului a sancționat:

- „MEDIA PRODUCTION TV” SRL, fondatoarea postului de televiziune „DTV” („PEH TV”), cu amendă în mărime de 5 000 de lei, pentru încălcarea repetată a prevederilor art. 4 din Codul serviciilor media audiovizuale și amendă în mărime de 5 000 de lei, pentru încălcarea repetată a prevederilor art. 19 alin. (4) din Codul serviciilor media audiovizuale;

- „A. VIDEO-CONTENT” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Cinema 1” („CTC”), cu amendă în mărime de 10 000 de lei, pentru încălcarea repetată a prevederilor art. 4 din Codul serviciilor media audiovizuale și amendă în mărime de 10 000 de lei, pentru încălcarea repetată a prevederilor art. 19 alin. (4) din Codul serviciilor media audiovizuale.

Totodată, de specificat că petițiile Asociației Patronale a Radiodifuzorilor conțin și perioade de după adoptarea deciziilor sus-menționate, astfel stabilirea circumstanțelor de fapt presupune, conform prevederilor legale, o durată de timp mai îndelungată.

În acest sens, de specificat că în cadrul ședinței publice din 19 mai 2021, urmare a petiției Alinei Palii, prin care au fost invocate încălcări de la prevederile art. 4 din Codul serviciilor media audiovizuale din partea a 11 furnizori de servicii media, Consiliul Audiovizualului a decis prin Decizia nr. 18/110 de a lua act de petiția în cauză și dispunerea unei monitorizări tematice după finalizarea campaniei electorale la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021.

A. URSU-ANTOCI:

– Vă mulțumesc, dna Cekan. Are cineva întrebări către raportor? Nu are nimeni. Colegi, vrea cineva să se expună? Dle Vicol, Vă rog.

D. VICOL:

– Eu am ascultat ca și Dvs., stimați colegi, cu maximă atenție acest proiect de decizie și ținând cont de toate circumstanțele obiective, vreau să propun următoarele aspecte pe care am să Vă rog foarte mult să le cântăriți bine și, eventual, să mă susțineți. La ce mă refer eu? În primul rând, observăm că petiționarul invocă și încălcări de la prevederile art. 19 alin. (4) din Codul serviciilor media audiovizuale, care vizează, după cum bine știm, responsabilitățile culturale ale furnizorilor de servicii media. Trebuie să specificăm expres că acest capitol se află în permanență în vizorul Consiliului Audiovizualului. Deci, noi am exercitat foarte multe activități și acțiuni în vederea monitorizării acestui aspect. Astfel, urmare a unei decizii pe care noi cu Dvs. expres am adoptat-o în anul 2020, CA a supus monitorizării la capitolul respectării art. 19 din Cod, 30 de furnizori de servicii media. Și este bine să se rețină această cifră, este un volum de muncă extraordinar de mare care s-a efectuat. La momentul dat, trebuie să ținem cont de faptul că toate eforturile Consiliului Audiovizualului sunt direcționate spre monitorizarea campaniei electorale. Noi nu am știut, bineînțeles, la

	începutul acestui an sau la sfârșitul anului trecut, că vom avea un scrutin electoral anticipat în vara acestui an. Vreau să Vă spun cu maximă responsabilitate, și în calitate mea de fost președinte, și de actual membru, că într-adevăr toate eforturile sunt concentrate în vederea onorării cu brio a acestui exercițiu care este unul foarte, foarte complex și unul foarte, foarte responsabil - monitorizarea modului de reflectare a campaniei electorale la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie a.c. În contextul celor invocate de mine, propun, stimați colegi, să luăm act de petițiile Asociației Patronale a Radiodifuzorilor din Republica Moldova, iar imediat după finalizarea exercițiului de prezentare a rapoartelor aferente monitorizării campaniei electorale la alegerile parlamentare anticipate, ca și în cazul monitorizării programelor locale despre care am discutat într-o ședință anterioară, Consiliul Audiovizualului să adopte o decizie prin care să dispună monitorizarea furnizorilor de servicii media și la capitolul respectării prevederilor art. 19 din Cod. Aceasta este propunerea mea, pe care am să Vă rog, dacă sunteți de acord, s-o susținem.
A. URSU-ANTOCI:	– Eu o să Vă susțin în această propunere. Mai vrea cineva să se expună la acest capitol?
Membrii CA:	– Nu.
A. URSU-ANTOCI:	– A lua act de petițiile f/nr. din 01 iunie 2021 (5 petiții), din partea Asociației Patronale a Radiodifuzorilor din Republica Moldova. Cine este pentru?
AU VOTAT:	<u>PRO – (9) UNANIM</u> – A. URSU-ANTOCI, T. BURAGA, A. COZMA, C. MIHALACHE, L. MANOLE, I. ROBU, Iu. ROȘCA, D. VICOL și L. VIZIRU.
A. URSU-ANTOCI:	– Unanim. .
CONSILIUL AUDIOVIZUALULUI DECIDE: 1. A lua act de petițiile f/nr. din 01 iunie 2021 (5 petiții) din partea Asociației Patronale a Radiodifuzorilor din Moldova (PRO (9) UNANIM – A. URSU-ANTOCI, T. BURAGA, A. COZMA, L. MANOLE, C. MIHALACHE, I. ROBU, Iu. ROȘCA, D. VICOL și L. VIZIRU). 2. Prezenta decizie poate fi contestată cu o cerere prealabilă la Consiliul Audiovizualului în termen de 30 de zile de la data comunicării deciziei. În ordine de contencios administrativ, decizia poate fi contestată la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (MD-2068, mun. Chișinău, str. Kiev nr. 3), în termen de 30 de zile din data comunicării răspunsului cu privire la cererea prealabilă sau din data expirării termenului prevăzut pentru soluționarea acesteia. 3. Controlul asupra executării prezentei decizii îl exercită Direcția monitorizare TV. 4. Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării și va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web a Consiliului Audiovizualului.	
ANEXĂ:	DECIZIA nr. 21/144 din 16 iunie 2021

ORDINEA DE ZI:	CHESTIUNEA nr. 4 Cu privire la examinarea demersului parvenit din partea Blocului electoral „Renato Usatîi”
M. ONEA:	– La data de 08 iunie 2021, în adresa Consiliului Audiovizualului a parvenit demersul din partea Blocului Electoral „Renato Usatîi” „Cu privire la explicarea unor prevederi ale Codului Electoral al RM, Codul Serviciilor Media Audiovizuale, Regulamentul privind conținuturile audiovizuale și al Regulamentului privind reflectarea campaniei electorale la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021 în mijloacele de informare în masa din Republica Moldova”. În acest sens, a fost invocat faptul că „Potrivit alin. (5) al art. 70 Codul Electoral al RM, "în cadrul alegerilor parlamentare, prezidențiale și referendumurilor republicane, radiodifuzorii publici acordă gratuit concurenților electorali câte un minut pe zi, timp de antenă pentru plasarea publicității electorale. Pentru publicitate electorală contra plată, fiecărui concurent electoral i se oferă nu mai mult de 2 minute pe zi pe durata campaniei electorale la fiecare radiodifuzor. Condițiile de procurare a timpilor de antenă și taxele respective se comunică cu 3 zile calendaristice înainte de punerea pe post a publicității electorale. Plata pentru timpii de antenă acordați concurenților electorali nu poate depăși plata încasată în mod obișnuit pentru publicitatea comercială. Timpii de antenă pentru publicitatea electorală contra plată se acordă tuturor concurenților electorali la unele și aceleași ore de emisie”. Prin Hotărârea Comisiei Electorale Centrale al RM, nr. 4834 din 12 mai 2021, a fost aprobat Regulamentul privind reflectarea campaniei electorale la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021 în mijloacele de informare în masa din Republica Moldova, în continuare în context denumit Regulament. Potrivit pct. 24 din Regulament, „în perioada campaniei electorale, concurenții electorali și reprezentanții acestora au acces numai în emisiunile difuzate de posturile de radio și televiziune publice și private care vor reflecta campania electorală, a căror listă va fi publicată de CA pe pagina web a instituției. Tot în această perioadă, furnizorii de servicii media nu pot difuza emisiuni produse, realizate sau moderate de concurenții electorali și de reprezentanții acestora”. Potrivit pct. 25 din Regulament, „Furnizorii de servicii media, în programele de știri și în programele de autor, vor reflectata evenimentele din campania electorală cu respectarea prevederilor Codului electoral, cele ale Codului serviciilor media audiovizuale, ale Regulamentului privind conținuturile audiovizuale și prezentului regulament”. Potrivit pct. 27 din Regulament, „Reflectarea evenimentelor electorale în programele informative si analitice se va efectua fără ca acestea să fie însoțite de comentarii, într-un mod ce evită denaturarea mesajelor concurenților electorali și ale Comisiei Electorale Centrale”. Totodată, potrivit unor declarații (se anexează la prezentul demers) depuse de către unii furnizorii de servicii media privind politica editorială pentru campania electorală a alegerilor parlamentare din 11.07.2021 depuse la Comisia Electorală Centrală și Consiliul

Audiovizualului, au fost menționate despre condițiile și costurile procurării timpilor de antenă după cum urmează:

- *costul unui minut pentru publicitate electorală;*
- *costul unui reportaj comercial.*

În acest sens, întru evitarea unor interpretări eronate de partea furnizorilor de servicii media și a concurenților electorali, formulăm prezentul Demers în vederea obținerii unor explicații cu privire la:

- *Se consideră reportajele comerciale efectuate de către furnizorii de servicii media în cadrul campaniei electorale achitate de către concurenții electorali, ca publicitate electorală;*

- *Se va include în timpul de antena oferit fiecărui concurent electoral (nu mai mult de 2 min per zi), timpul de antenă difuzat de către furnizorii de servicii media a reportajelor comerciale achitate de către concurentul electoral”.*

Cu referire la cele relatate în Demers, este de menționat faptul că în conformitate cu art. 72 alin. (2) din Legea cu privire la actele normative nr. 100 din 22 decembrie 2017: *„Interpretarea oficială a legilor, altele decât cele menționate la alin. (1), se realizează exclusiv de către Parlament prin adoptarea legilor de interpretare”.*

Respectiv, având în vedere faptul că prin demersul sus menționat se solicită interpretarea art. 70 alin. (5) din Codul electoral, specificăm că interpretarea acestor prevederi legale ține exclusiv de Parlamentul Republicii Moldova.

Totodată, conform pct. 24, 31 și 41 din Regulamentul privind reflectarea campaniei electorale la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021 în mijloacele de informare în masă din Republica Moldova aprobat de CEC: *„În perioada campaniei electorale, concurenții electorali și reprezentanții acestora au acces numai în emisiunile difuzate de posturile de radio și televiziune publice și private care vor reflecta campania electorală, a căror listă va fi publicată de CA pe pagina web a instituției. Emisiunile electorale anunțate din timp de către posturile de radio și televiziune nu vor fi reprogramate decât în cazul defecțiunilor tehnice. La organizarea dezbaterilor electorale, talk-show-urilor și a altor emisiuni, furnizorii de servicii media vor asigura respectarea principiilor echilibrului, imparțialității, responsabilității și pluralismului de opinii în cadrul luărilor de cuvânt ale concurenților electorali.”*

Iar art. 69 alin. (7) din Codul electoral prevede că: *„Mijloacele de informare în masă au dreptul să reflecte alegerile și să informeze publicul cu privire la toate aspectele electorale liber de orice ingerință sau amestec din partea autorităților publice, concurenților/candidaților electorali sau a altor entități”.*

Astfel, cadrul normativ prevede că furnizorii de servicii media pot organiza pe lângă dezbateri electorale și alte emisiuni care să vizeze într-un fel sau altul concurenții electorali sau cu participarea concurenților electorali, însă urmează să respecte principiile echilibrului, imparțialității, responsabilității și pluralismului de opinii.

Cu referire la termenul de „reportaj comercial”, este de menționat că cadrul normativ nu prevede un asemenea termen, însă ținând cont că, în esență, un reportaj comercial ar putea reprezenta o comunicare comercială audiovizuală, considerăm că unele reportaje

A. URSU-ANTOCI: Membrii CA: A. URSU-ANTOCI: AU VOTAT: A. URSU-ANTOCI:	comerciale pot fi considerate ca publicitate electorală și respectiv, timpul oferit pentru reportajul comercial urmează să fie inclus în cele 2 minute pe zi timp de antenă pentru publicitate electorală. Însă, fiecare caz în parte urmează a fi examinat individual. – Vă mulțumesc, domnișoara Onea. Întrebări către raportor are cineva? Nu are nimeni. Trecem la partea deliberativă. Colegi, vrea cineva să se expună vizavi de acest subiect? Mie îmi este absolut clar din proiect. Trecem la partea decizională? – Da. – A prezenta Blocului Electoral „Renato Usatîi” poziția Consiliului Audiovizualului asupra Demersului parvenit, conform anexei. Cine este pentru? <u>PRO – (9) UNANIM</u> – A. URSU-ANTOCI, T. BURAGA, A. COZMA, C. MIHALACHE, L. MANOLE, I. ROBU, Iu. ROȘCA, D. VICOL și L. VIZIRU. – Unanim.
CONSILIUL AUDIOVIZUALULUI DECIDE: 1. A prezenta Blocului Electoral „Renato Usatîi” poziția Consiliului Audiovizualului asupra demersului parvenit, conform Anexei (PRO (9) UNANIM – A. URSU-ANTOCI, T. BURAGA, A. COZMA, L. MANOLE, C. MIHALACHE, I. ROBU, Iu. ROȘCA, D. VICOL și L. VIZIRU). 2. Controlul asupra executării prezentei decizii îl exercită Direcția juridică și reglementări. 3. Prezenta decizie intră în vigoare la momentul adoptării și va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web a Consiliului Audiovizualului.	
ANEXĂ:	DECIZIA nr. 21/145 din 16 iunie 2021

*Președintele ședinței a constatat că Ordinea de zi
a fost epuizată și a declarat ședința închisă.*

PREȘEDINTE

Ala URSU-ANTOCI

Ex: Tatiana EFTODI